

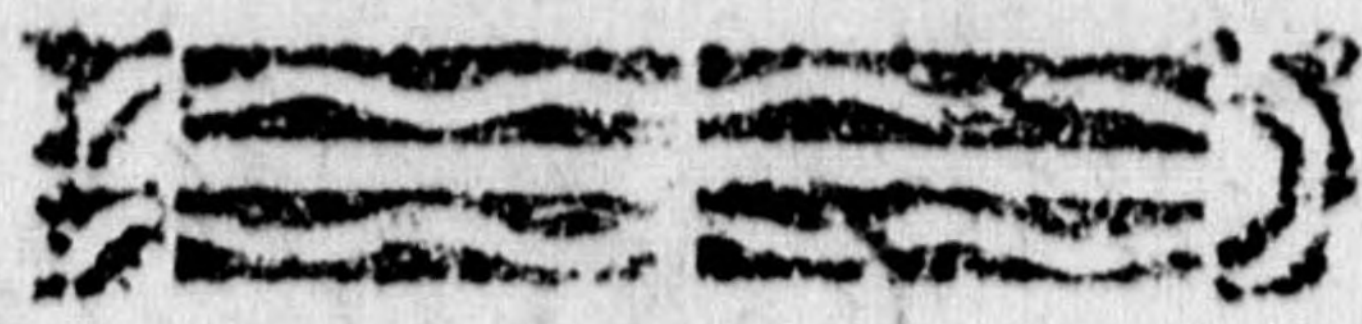

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Szeredán 11. Mártziusban 1789.

Elegyes Jegyzések.

△ F. Tsászár hadi-készületeinek hátra-maradott része-is a' múlt héten Pestre indúla-le, a' honnan mindenek ugy vélekednek, hogy tsak ugyan ő Felségeis ezen hónapnak 15-dikén, vagy valamivel későbbre Pestre fogna le-menni. A' Kordont kéttseg kívül el-járja, Tseh-országot, Gallitziát meg-tekinti, és annakutánna Bétsben fog maradni. Hogy az idei táborozásokat nem személyyelen fogja folytatni, azt abból hozzuk-ki; mert mind a' két Tábori Adjutántját, azokhoz a' Sergekhez, a' mellyektől maga mellé vette vala, vissza-botsátotta. — Hogy a' Pruszuszra nézve a' penna meg-gyözte legyen a' fegy

fegyvert, és hogy az ezen a' részén tett hadi-készületek nem fognának valóságra kerülni, közelebről tsak abból gondolják némellyek; mivel azon 5 Kompánia ágyuzó nép, kiknek a' múlt esztendőben végzett táborozás után vizsgál - kellett vala jöni, és a' kikről minnyájon azt gondoljuk vala, hogy Tseh-országba vólnának menendők, most parantsolatot vettenek, hogy Zemlin-felé induljanak. Azonban az egész Tábori-fazék bé-van fedve — Isten tudja mi fő benne. — Azon, közölebb költ Kurirunk által-is közönségessé lett hir, hogy az Oroszok a' Törökök Kereskedő Várofsát *Galatzot*, melly *Bukoresthez* tsak egynéhány mértföld, megvették, igen sok ujjobban érkezett Levelek által erősítettik. Ezen Városotskának el-vesztése annál nagyobbban sérti a' Portának külömben-is meg-sebhetett szivét; mennél bizonyosabb az, hogy ez-által az ő katonáinak és hadi készületeinek a' Dunán való által-költeztetésének eleibe nem tsak gat kötött, hanem már most az Oroszoknak a' Beszszarábiába való költöztetésre tágosabb út-is nyittatott.

Külömbb külömbb-féle Levelek, mellyek Moldovából, Oláh-orzágból, a' Bánátból és Szerényből érkeztenek, azon edgyeznek-meg, hogy a' Törökök a' határ-széleken minden-felé nagy tsordákba gyülnek-öszve. Tsordának, nem Seregnek irhatom; mert, a' mint külömbb külömbb Tudósításokból értyük, *Foxán* és *Rimnik* körül egynéhány ezer tsüpa gyalog Törökök öszve-gyültenek, és mint az eleven Kéneső minden hadi-rend nélkül ugy mozognak.

Az Erdélyből, Háromszékről a' Perkő óldala felől jött utobb vett Tudósításokban-is ez iratik:

„ Mi itten szüntelen való félelemben és rettegésben vagyunk ; mert a' mint leg-közelebbről a' Kémek meg-hozták, a' Bozzai Pafzuzon belől nagy Tábor-ra vervén magát az ellenség, éjjel nappal hányta lapátokkal a' nagy havat, hogy mi reánk bé-ront-hassan. Az itten lévő ellenségnek számát hitel felett valónak beszélik az azt látott *Kémjeink*. A' mi Székely Sergeink, mind gyalagok, mind lovások, már a' múlt hónapban öszve-húzták vala magokat, és valamint minden tsatazó Sergeink, Márt. 1-ső napján mozdúltanak ellenséges lépésekkel a' határ-szélekre.

Zemlinből-is a' múlt hónapnak 16-dikán érkezett Levelek-szerint az iratik, hogy egynéhány napoktól fogva a' *Száva* és *Duna* partjain különböző különböző-féle Török Sergek mutogották magokat, hól a' m. hón. 9-dikén egy ilyen ellenséges Sereg azt a' tréfát tselekédte, hogy nagy lárma és kiáltások között, az ellenséges levegőben, egynéhány 100 lövéseket tevének ; mellyekre a' mi Szélső-vigyázataink nem-is mozdúlván, nagy lödözések között visszsa-térének. Tegnap megint mutogotja vala magát egy illetén Török Sereg a' Száván — melyből azt gondoljuk, hogy ezeknek valamely bizonyos ellenséges tzéljok vélna.

Tóth-országából a' múlt hónapnak 20-dikán azt irjak, hogy Boszniában a' Törökök egy *Roso-Polje* nevű Helyben gyűlnek-öszve, mely egy 3 napi járatárségnek mondatik. Boszniának el-vezetésekor ezen a' mezőn tettenek vala a' Törökök egy győzedelmes tsatát, mely a' Török-főkben most-is eleven

emlékezetben vagyon. Ugy van a' híre, hogy it-
ten 40-ezer Törökök gyülnének-öfzve. — Nem ré-
giben meg-gyújtának a' mi Szabad-fergeseink egyné-
hány bogja Szénát Prédornál. Ez a' Törököknek ollyon
rémüléft okozott, hogy ezek már azt gondolják va-
la, az egész Tsászári Tábor a' nyakakon vagyon;
azért nyakra före gyülnek vala minden Szomszéd-
helyiségektől öfzve Prédorhoz, hól egynéhány ágyu
lövésékkal jelt adának, hogy már ök-is talpon ál-
lanak; de a' tűz utánnak nem várakozván, a' szé-
na el-égett. Ezen történetből meg-tettzik, hogy ökis
már mindenütt jó Konty alatt állanak, és a' kör-
nyülállásokra fülelnek.

Apró elegyes — de nevezetes jegyzések.

Pántsova. — Hogy a' múlt hetekben egy alkál-
mos számból álló Lovas Törökség Pántsován alól
a' Bánátba, megint az Oláhok' Vezéri segittségek
által, bé-ütöttek, égetvén és rabólván megint fi-
ettséggel visszamentenek légyen, az a' hir éppen
most topponta-bé Bétsbe. Ennek mind el-hitelére,
mind bővebb környül-állásaira nézve várakozhat-
nak még egy keveset a' Kurir Erd. Olvasói — de!!

Bender. — Ez a' Vár, mind azok között a' Várok
között, mellyek a' Porta hatalma alatt vagynak,
majd a' leg-erősebb Vár — és koránt sem ugy fek-
szik — nem ugy vagynak ennek más környülállá-
sai-is, hogy ennek meg-vétele olly képzelt könnyü-
séggel meg-eshetnék. Mi már némely könnyen gon-
dolkozó Német Ujság Levelek után ezen szörnyü erős-
séget az Oroszokkal nem tsak ostrommal vétettük va-

la környül, sőt egy izben meg-is vétették vala azokkal — de — e' mint tsak a' Szerentsének hizelkedő hazugság. Bender egy a' mesterséggel edgyütt dolgozott természetből építettett, 's meg-erősítettett olyan Vár, melynek kapuin az ellenség sokáig kén-telenítettik addig zörgötni, mig azt mondják: jérbé! Az ennek belső kö-falai között élő, külömbb külömbb Nemzetü és Vallású lakosinak száma mint egy 80 - ezerre mégyen. Jó Kaszárnyákkal — puska-poros, fegyveres és bőven meg rakott élés-tárok-kal vagyon el-készülve — a' leg-jobb Török fegyveresekkel keményen meg-vagyon rakva — melyre nézve, nem hogy meg-vétetett volna az Oroszoktól, de még körül sem vétetett ugy, hogy a' Törököknek minden közösülések el-gátoltatott volna. Nyitva még *Akirman* és *Bender* között az út, melyen ezen Erőtségbe még eddig szüntelen Tábori kén-születek költöztetnek Lengyel-országából; tsak Moldovával nints már közölésése.

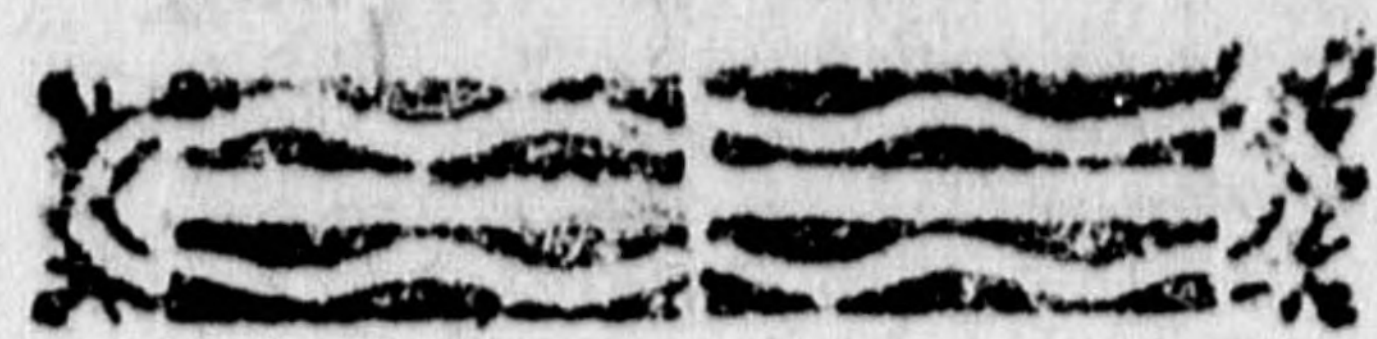
Egy sok hideget meleget szenvedett Tábori fő Politikus azt nézte-ki a' jelen-lévő környülállások' tükréből, hogy a' *Nagy-Vezér* ebben az esztendőben is nem az Oroszok, hanem a' R. Császár ellen fogja a' maga Táborát intézni. — A' Pruszszus és a' lengyelekkel való, sem hideg, sem meleg, kéfedelmes barátságáról azt tartya, hogy ezen egész Török háborúnak e' volna az a' veszedelmes belső tüzet vivő Politikus *Trójai* fa-lova, mely a' szinlett békefénynek szine alatt, könnyen fegyveres Görögököt vihet *Trójába*. — Ugy vélekedig, hogy ezek tsak arra a' jó alkalmatosságra várakoznának, hogy

a'

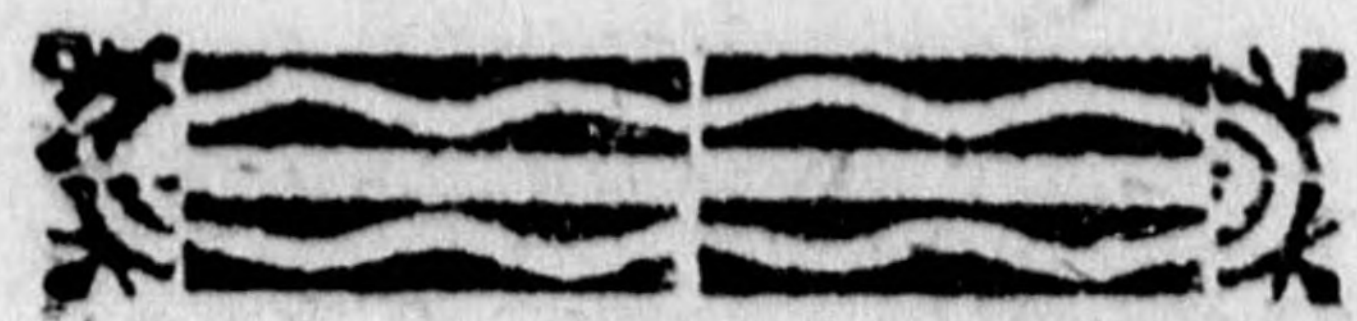
a' major meg-gyúlván, az óltó fokoság oda rohonyan — leg-ottan a' ház' eszterházába fognák a' tüzet vetni. — Mióltától fogva Gen. *Laszi* semmi lóportziót nem fog, és minden Postán jött Levelei, a' szokás-szerint, ki-fizettetnek, fokon ugy vélekednek, hogy a' maga hadi hivataljáról egészen és végképpen le-mondott volna, és a' maga nyavallyáinak orvoslására a' nyáron *Spá*-ba szándékoznék. — Hárman mondatnak lenni azon nagy hadi-férfiak, kik közül valamellyikre szállandó volna Béts Városának Komendánfsága, és mind azok a' nagy Hivatalok, mellyek Hertzeg *Likhtenstáin* Károly Urnak halálával özvegyen maradtanak, u. m. Hertzeg *Deligne*, H. *Kóburg* és *Tertzi* Urak. Ha ezek közül, a' mint reménylik, Hertzeg *Kóburgnak* adatnának által, ugy vélekednek, hogy így a' Hertzeg *Kóburg* Táborának Vezérsége könnyen Magyar, az az *Eszterházi* kézre szállhatna, és így a' háborgos nyomoruságok között kettős öröme és vigasztalása lenne Nemzetünknek.

Pétersburg. — Noha az utak, a' hosszú idők miatt, ugy meg-romlottanak, hogy egy valamire való ágyúnak költöztetésére, fok helyeken 12 barok-is kivántotnak, még-is az Orosz Tsászárnénak nyilván ki-adott parantsolatja ez: hogy *Benderrel* ne fokot kéfedelmeznének, hanem mint *Otzakovba*, ebbeis le-ágyuzott falain erőszakkal rontanának-bé; mivel ezen Várnak meg-vétele annál sietőbb volna, mennél bizonyosabb az, hogy a' *Varsaoban* való edgyezésnek minden reménysége el-tűnt. — A' mi el-lenségünk olyan, mint a' meg-dühödött vad mar-

ha, mely oda szalad a' hól tüzet lát. — A' rend kívül való hadi-készületek bizonyítják, hogy II-dik *Joséf* és II-dik *Katharina* jól esmerik a' magok el-lenségeket, ha némely Német Irók ollyon ostoba szinnel festegetik-is ezeket naponként. — Az Orosz Birodalomban, valamint nálunk, a' Rékluta-szedés nagy mértékben vagyon; mert a' Hertzeg *Potemkin* nagyon el-olvadott Tábora még hajdani lábára akar ezekből állittatni; és a' jelen való időben ezért ké-sedelmes *Potemkin*.

Konstántzinápoly. — A' szárazon lévő Nagy Ve-zérnek *Joususfnak*, és a' Tengeri fő Vezérnek, az ugy nevezett *Kapután Bafsának* a' Divány és az egész Porta minden eddig tett hibáit el-engedte és el-felejtette; kik a' *Szúltán*, *Mufti* és az egész *Di-vány* előtt *Mahumedre*, életekre és idvelségekre meg-esküdtének, vagy meg-halni, vagy az idén a' Ke-resztényeken boszszut állani. *Joususf* már rég, hogy Oláh-országot, Bendent 's más féltöbb környékeket fel járt és hadi-készületeket tett. A' *Kapután Bafsá-nak* Márt. 1-ső napja vala határozva arra, hogy tsatázó hajós *Sergének* vitorláit szélnek ereszse. — A' *Konstántzinápolyi* út a' felhő módjára meg-in-dúlt *Astai Népnek* szekereivel, lovaival és tevéjivel olly tellyesnek mondatik lenni, mintha a' nap alatt lévő világnak negyed-része költözne. — A' múlt hé-ten érkeztenek *Bétsbe* némely *Keresztények*; kik még a' múlt *Septemberben* *Konstántzinápolyban* valának. Ezek, minthogy más *Hatalmoságoknak* jobbágyai valának, a' *Frantzia Követnek Paszszusával* vizsza-botsáttattanak. — *Bizonyos Tudósittáfok* jöttenek in-

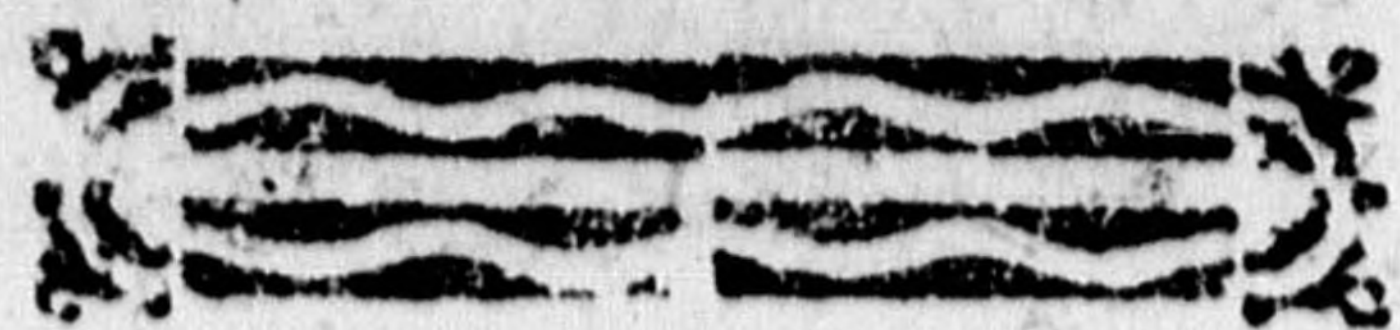
innen, hogy a' Szúltán Palotájához nem mezsze, a' Nagy-Vezér' Palotája, hól más Török Ministerek-is szoktanak lakni, hól a' Kisebbik Kints-tár és a' Státus' Leveles-tárja tartatik, véletlenül meggyúlván, mind ezek az épületek, mind a' benne lévő dolgok füsté és hammuvá levének; valami nagy bajjal a' Kintset és az *Archivumnak* némely részét ragadhaták ki belőlle.

Egy előre való tekintet: — A' Pruszszus, Svéd, és Anglus között lévő frigy, melybe a' Lengyel és Hollándiai Közönséges-társaságok-is bé-foglaltatnak, még eddig mind azon az Anglus *Plánumon* áll, a' melyre nézve ezen hadi tűz az Anglus Udvar által Konstantzinápolyban fel-gyújtatott, és a' mely még ezen háborúnak kezdete előtt ki-vala tsinálva. Már az az orránál tsak két araszsal sem nézne mezszebbre, a' ki nem látná, hogy a' Svédok és Lengyelek a' Pruszszustól, a' Pruszszusok és Hollandusok az Anglustól tökéletesen fognak segittetni. Mind tavaly e' tselekedte, mind az idén e' fogja tselekedni, hogy mind az Orosz, mind a' mi Udvarunk a' maga egész erejével nem álhatnak a' Török ellen. De ezen kívül annak a' *Plánumnak*, mely - szerint Anglia önként hadi-tűzet támofztott Konstantzinápolyban, titkos tzéljának-is kelletik lenni; mellyen tsak el-fogunk bámúlni, midön világságra jön. — Mihelyt a' *Kapután* Balsa ki-áll a' Fekete-Tenger szinén a' maga hajós Sergével, mingyárt tűzet adnak a' Svédok-is az Oroszokra minden meg-fogja rövid időn hallani. — Azt olvasom egy Levélből, hogy a' Divány a' Konstantzinápolyban

ban lévő Pruszsus Követnek nem régiben nyilván azt mondotta volna, hogy már most ideje volna, hogy az ő Ura az Orosz és Anstriaui Udvarok ellen hadat izenne; mert külömben ezek minden erejekkel az ő nyakára fognának hágni. Ebből a' tetsziki, mintha a' Pruszsustól meg volna már a' Portának előre ígérve, hogy ő ezen háborút csak válvanittással nem fogná nézni — csak a' jobb környülállásokra várakoznék. — A' Pruszsus Udvar tudtára adta az Orosz Udvarnak, hogy midön az ő katonái a' Lengyel határ-széleken belől lépnek, a' lenne az ő ellenek való had-izenet: ezt pedig az Oroszok, ha csak a' magok népjet a' Levegőben nem költöztetik kereftül, bajoson kerülhetik-el, sött már-is láttunk az Orosz Tsászárnénak egy olly rendelését, mely-szerint már a' Sergek ki-vagynak rendelve, mellyek a' Lengyel határokba menendők. Ekkor bizonyoson fel-lobbon a' Lengyel tűz — pedig ezek nem rossz katonák — kik a' viselt dolgok irásiban esmeretefek jól tudják, hogy a' Lengyelek már Béts alól-is kergették-el a' Törököt s. t. — Pruszsia pedig ezen környülállások között ollyonnak gondoltathatik mint a' Malom-kő, melynek ha nints mást mit rontson és öröljen magát váslolja és rontya; azért, akár ki mit mondjan, itt kételen kelletlen fel-kell önteni a' Mólnárnak a' garadba. — Frantzia-ország volt eddig az a' nap, mely a' maga világot egész Európára ki-terjesztette — 's Törvényeket szabot — a' *Fridrikh* előtt esmeretlen Europai *Politica* viaz orrát, a' merre akarta arra fatsarta — a' Porta volt az a' Hóld, mely eddig csak ugy fénylet, a' mint

a'

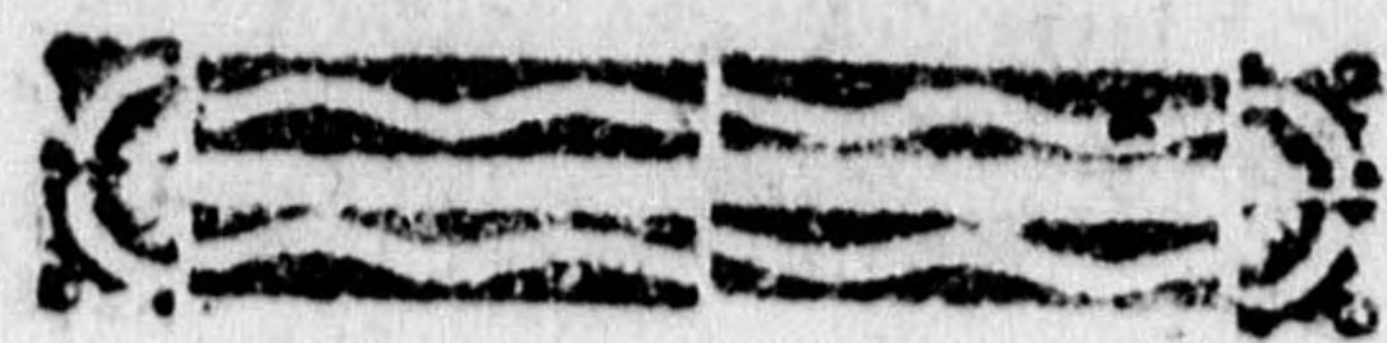
ettől a' naptól a' maga világát költsönözhetette — a' kettő között az idén fogyatkozás léfzen valamelyikben.

Már az Anglus Kurir el-ment Pétersburgba azon ízenettel, hogy ha az Oroszok nem békéllenének, az Anglus Hajós - Sereg bizonyosan a' *Báltikum* Tengeren fogna tavaszszal meg-jelenni, hogy Oroszországának további terjeszkedésének ellent-áljon — de hát a' *Capo bone esperance* !! ez a' nagy Politika !!

[Jó Napot a' Magyar Kurirnak !]

Szabolts Vármegyéből Mártziusnak 1-ső napján
1789. „ Már a' mi Alföldi Magyarainknak-is kezdenek a' szemei világosodni, kik eddig minden boldogságokat a' Pipa, Kulacs, és Söldarral való jólakásban helyheztették a' közönséges mulattságokban, vagy-is Bálakban, már most ök-is a' mostani pallérozott világhoz alkalmaztattyák magokat, azon közönséges mulattságokra rendelt szobákat, vagy-is Szálákat majd nem a' Budai, Bétsi, és más nagy Városokon lévő Redout Szálákhoz alkalmaztattyák, és nem helyheztetik boldogságokat csak a' kövér Disznó-hússal való jólakásban, hanem azon alkalmatosságokkal szintén ugy, mint nagy Városokban Cokoládé, Lemonádé, Mandola - Tég, fejer és fekete Kávé, 's egyéb illyetén enyhítő, 's hivesítő eledel-ekkel-is kívánnyák kedves Vendégeiknek kedveket keresni; nevezetesen: a' Szomszédunkban Tokaj Városában most az utolsó Fársángi napokban öszve-beszélvén három négy emberséges Uri-embe-
rek,

rek, olly ditséretre méltó Bált adtanak, melyhez hasonló még ezen környéken nem láttatott; és a melynek az itt való köz-nép bámulására csoportosan annyi tsődült, hogyha a' Bált adó Gazdák a' Nép tsaporozását Strásákkal nem akadallyoztatták volna; öszve-gyült szép számú Vendégeinknek lehetetlen lett volna kedvekre múlatni. Ezen Bálban, a' minden-féle fel-található Vad, és ízelik állatok húsa, minél kedvesebb izen elő-adott ételek, 's minden-féle izasztó és hevesítő italakon, 's külömbb külömbb-féle Süteményeken kívül, nevezetes az-is, hogy a' tántzó Szála olly ékefen vólt minden-féle ki-gondolt Gírlántokkal ékesítve, hogy annál az itten környéken lakó, 's illyet még soha sem látó Lakók az első Atyánk *Adám* Paraditsomát sem tartották ékefebbnek lenni; sok számos Gyertyák világosítottak abban, mind viazból, és ugy alkalmaztatva a' rendbe állított Tükrökkel edgyütt, hogy abban még tsak az irigy szem sem találhattott volna gántsot; e' felett az itt való szokás ellen a' rendes Maskarák edgyik a' másikat váltották-fel. Az-is nevezetes Ujság itten: Hogy ugyan azon utólsó Fársáangi napokban, *Rákamaz* nevű Sváb Helységben a' Szolga Legények, és szolgáló Leányok szintén öszve-gyülvén, mulattságot akarnak egymás között indítani, kiket észre-vévén a' Helység Birája nem tsak hogy széllyel verte; sőt a' Leányokat meg-fogatván mind edgyiknek szépen bé-font hajokat töből el-vágatta; és így közel 20 Leányt jaj szóval sirva botsátatott haza a' Bálból, a' kik leg-alább addig mig a' hajok hely-

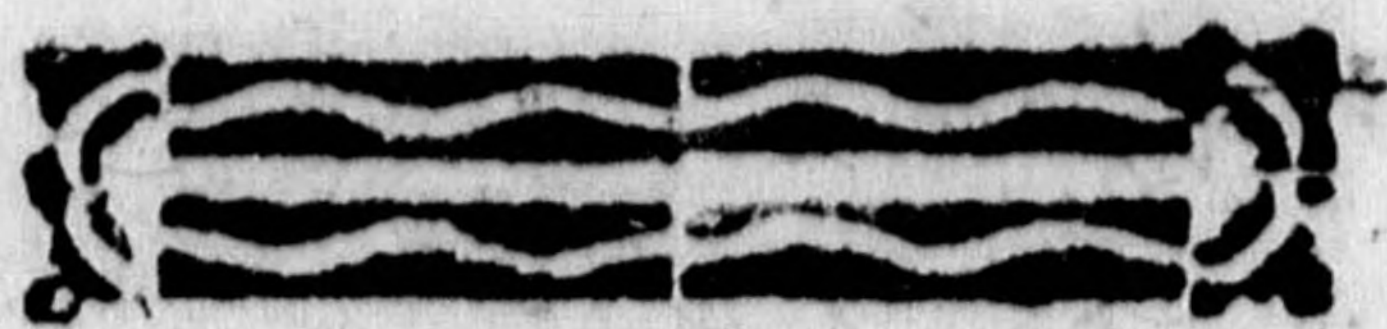

re nő meg-fognak emlékezni ezen *Rakamazi Sváb Biró* múzsikájáról.

„Ezeket a' véget kívántuk a' mi Magyar Kurunkal közleni; hogy tudhasson ezen részbeli Ujságokkal-is másoknak kedveskedni; és ha most ezen *Fársangi Ujságainkal* előtte kedvet találhatunk, többekkel, és talám érdemesebbekkel-is fogunk szolgálni, az alatt-is pedig marad — a' *Tudósító* s. t.

A' Hadi - Tanátstól ki adatott Tudósítás tsak ez:

 A' Horváth-orzági Tábor Vezérének a' múlt hónapnak 28-dikán tett tudósítása-szerint, a' múlt hónapnak 15-dikétől fogva, a' *Vakupi, Dabina, Sztrámaé* és *Dobroszellóé* Törökök sokkal gyakrabban és nagyobb Sergekten mutogotják vala magokat a' *Likáner* Kordon körül; a' honnan ezen *Likáner* Seregből vigyázatok küldettenek vala *Vakup* és *Osztravitza* környékeire, hogy az ellenséget és annak tzélját távolról visgálnák-meg. — Ezen Komondó egészfzen *Vakupnak* kö-faláig ment azon kívül, hogy valaki észre-vehette volna: itt múltott egy darabig és az ellenségnek semmi mozgását nem tapasztalván, a' kö-falakba ragadt *Mumin Agha Chachikh* Bafa házát meg-gyújtották, ez porrá égett, és a' benne lévő 21 Török Jobbágyok önként a' Tsászár általma alá adván magokat, minden sérelem nélkül vissza-jövének.

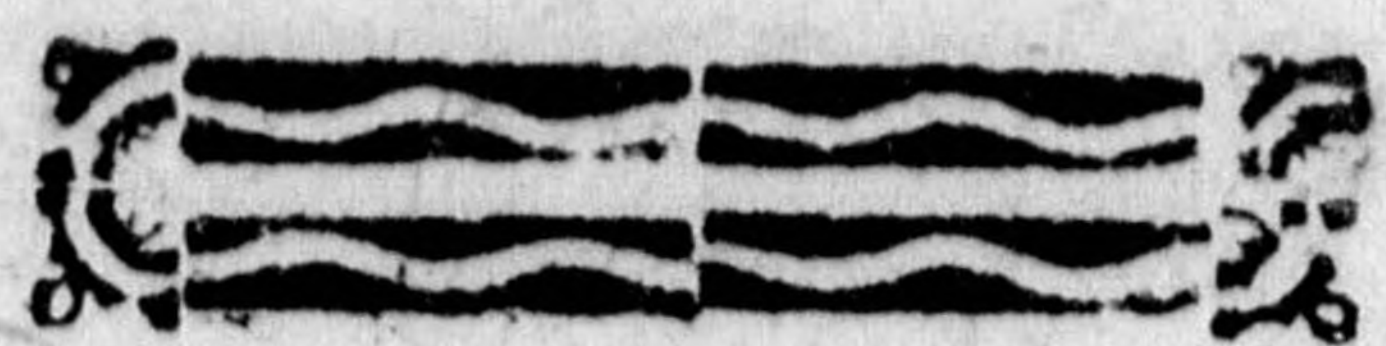
Királyi Rendelés.

A' Bányász helyeken lévő Törvény-székeknek jobb rendben, és állapotban való helyheztetésekre, és az eddig való fok versengéseknek félben-szakasztása véget, tettet ő Felségének következő rendelkezéseket tenni: 1.) Hogy Magyar-országban és az ezzel edgyesített Tartományokban apróbb Bányás Városokban és Bányás-helyekben lévő magános Törvény-székek el-töröltsenek, (mint Erdélyben *Zalagnán* egy *Provinciális* Törvény-széknek állításával történt) és ezek' helyében, olly helyeken, a' hol most a' Ts. K. fő Bányász és Só *Adminisztrációk* vagynak 's a' hol a' Bányászság leg-nagyobb divattyaban vagyon, 5 *Distriktuális* Bányász-Törvény-székek állittassanak, u. m. Alsó Magyar-országban *Selymetz-Bányán*, Felső Magyar-országban *Szomalnokon* és *Nagy-Bányán*, Máramarosban *Szigeten* és *Orovitzán* a' Temesvári kerületben, hozzá adván a' meszszebb való Bányász helyeken állítandó alsóbb Bányász-Törvény-székeket, mellyek azon kerületi fővebb Bányász Törvény-székektől fügjenek. 2.) Ugy mindazonáltal, hogy az addig *Semnetzbányán* volt *Locális* Törvény-szék helyett egy tulajdon *Distriktuális* Bányász Törvény-szék állítsák, melyben egy fő Biró, egy Bányász és Erdő fő Tisztek, 4 Bányász Törvény-széki Tanátosok és ahoz kivántató *Katzelláriai* személyek légyenek; a' mely Törvény-szék *in Politicis* ugyan a' Vármegyei Törvény-székekkel edgyes: de a' több Bányászsági dolgokban az Alsó Magyar-országi főbb Kamarától és a' Felső Ts. K. Udvari Bányász és Pénz-verő fő Kamarától fügjen, (a' mint az *Zalatnai Bányászi*

szi Törvény - székek a' *Politicumokban* a' Vármegyei
 Törvény - széktől, egyebekben pedig rész - szerint a'
 Zalatnai Bányász és Só fő *Inspectiótól*, rész - szerint
 a' Fels. Ts. K. Fő Kamarától függeni parantsoltuk.
 Ellenben pedig: 3.) a' Szomolnoki, Nagy - Bányai,
 Szigeti és Oravitzi főbb Igazgató kerületekben, a'
 Bányász dolgoknak és Törvényeknek igazgatása, az
 ottan fel - állítandó Bányász és Só főbb *Adminisztrá-*
ciókkal egyben foglaltassanak, még pedig ily mód -
 dal: hogy ezen helyeken lévő főbb Igazgató egy -
 zersmind, mind Bányászti fő Tiszt, mind pedig
 Bányász széki fő Biró, a' több alatta lévő Bányász
 Tisztek pedig Törvény - tévő Tanácsosai legyenek,
 's minthogy ezen egyben - foglaltatással az elő adan -
 dó dolgoknak száma - is nagyon fog szaporodni, te -
 hát választassék még egy Törvényes dolgokban jár -
 tas és alkalmas *Referens* is el - múlhatatlanúl, ehez
 meg - kívántató Personálissal egyben, hogy így ezen
 állítandó Bányász - Törvény - székeken, mind a' Bá -
 nyász - helyeken lévő Törvényes dolgok, mind az ed -
 dig köteleiségekben lévő *Camerale Oeconomicum* és
Politicum montanisticumot illető dolgok egy általyá -
 ban igazgattassanak, úgy mindazonáltal, hogy min -
 denik különös Törvényes ülésekben és osztályok -
 ban, ahoz tartazó *Exhibitumokba* és *Registratuális*
Actákba tétetessenek, a' Törvényes dolgokban va -
 ló első Instanziában tellyes függéssel lévén a' mi
 Magyar - országi K. *Apellacionale* és *Revisionále* foru -
 munktól, az *Camerale Oeconomicum* és *Politicum*
montanisticumat illető dolgokban pedig tellyes füg -
 géssel a' mi fő Kamaránktól, 's következésképpen
 ezen

ezen fel-olvasás-szerint az Hétköznapi Törvényes-üléseknek Protocolumai és Tudósításai a' Törvényes dolgokban a' fellyebb említett fő igazgatásra, (a' hová el-szánt rendelkezésünk-szerint az Apellátzió, és a' rész-szerint való Revisió fog küldetettni.) A' Bányásztságot illető dolgok pedig egyedül a' már fellyebb említett fő Kamarára küldetessenek, innen várván továbbra való rendelkezésünket. Hogyha pedig c.) a' fő Bányász igazgató, és Bányász-Törvény-széki fő Biró vagy betegségétől, vagy pedig egyéb nagy akadályától hátráltatván a' Törvény-ülésekben meg-nem jelenhetnek; tehát akkor min-gyárt a' rangban követő Titzt Ur præsidialjon, ugy más Tanácsos akadályoztatásában-is, vagy a' Secretárius, vagy pedig a' következő rangú Substitutus a' jelen nem lévő Tanácsosnak helyét pótolja-ki. Továbbra d.) az ezen Bányászi Törvény-székekhez választandó Referendáriusok, nevezetesen az Bányászi Törvényes dolgoknak ki-dolgozásában, és elő adásában szorgalmatoskodjanak, ugy mindazonáltal; hogy magok fejektől se magok a' Referendáriusok, se a' fő Biró, se más magános Tagok semmit se végezzenek, hanem minden szinü dolgok a' közönséges Törvény-ülésekben végeztessenek és ítéltesse meg, a' közelebbről küldendő finor mérték-szerint. Ezen fellyebb említett Bányászi Törvény-székek e.) környékeinek határai ezek lesznek: az alsó Magyar-orzági fő Kamara alatt lévő Semnetzi Districtuális Bányász-Törvény-székhez fognak tartózni e' következő Vármegyék u. m. Pósony, Sopron, Szalad, Vas, Veszprém, Symeg, Tor-

Tólna, Baranya, Győrrel edgyesített Moson Vármegyével, Komárom, Esztergom, Székes Fejér Vármegye, Pest, Hont, Bors, Nyitra, Zolyom edgyes Turotz Vármegyével, Arva edgyes Lipto Vármegyével, Nográd, Bihar, Zágráb, Körös, Verotz, Szerim és Poslega Vármegyék. A' *Szomolnaki* főbb igazgató és környéki Bányász - Törvény-székhez pedig fognak e' következő Vármegyék tartozni úgy mint: Szepes, Abáujvár edgyes Torna Vármegyével, Trentsín, Sáros, Gömör, Kis-Szolnok edgyesítve Borfod Vármegyével, és külső Hont Vármegyével edgyesített Heves Vármegyével. A' *Nagy-Bányai* főbb igazgató és Districtuális Törvény-székhez pedig fognak tartozni: Zemplin, Szabolts, Ugotsa edgyes Bereg Vármegyével, Szathmár és Ungvár Vármegyék, úgy a' Kövári kerület a' Közép-Szolnokban lévő Oláh-Láposi vidékkel egyben. A' *Szigeti Bányászi* főbb igazgató és Bányászi Districtuális Törvény-szék igazgatása pedig egyedül a' Máramarosi Vármegyére fog terjedni. Temes, Torontz, Krassova, Báts, Bihar, Arad, Csongrád, Békes és Csanáddal edgyesített Vármegyék pedig fügjenek az Oravitzai Bányászi Districtuális Törvényes-szék-től. Ellenben pedig az Erdélyben lévő Zalatnai fő Bányász és Só igazgatáshoz, és ehez adatott Provinciális Bányászi Törvény-székhez egész Erdély-orzága tartozzék: ki-vévén mindazonáltal a' Nagy Bányai Bányászi Törvény-székhez adattatott Kövár vidéket. (El-maradott része következik.)